

quàm altèrius, an illud veniat considerandum in dividendis lucris sociorum, n. 7 l. 3 tit. 10 part. 5.—Operæ libertorum quæ, et quales debeantur à libertis erga hæredes extraneos, n. 5 l. 8 per text. ibi, tit. 22 part. 5.—obsequiales ad quas libertus tenetur patrono, in quo consistant, n. 6 cum seq. dict. l. 8 per text. ibi—si à patrono exigantur liberto, an per hoc jus patronatus extinguatur; et quid si non exigat, sed à principio illas tantum imposuit liberto, an tunc idem sit dicendum, n. 9 l. 11 tit. 22 part. 4.—non possunt imponi subditis à Baronibus, n. 2 l. 6 tit. 23 part. 4.—Opus si falsè fiat ad quid faciens teneatur, gloss. l. 16 tit. 8 part. 5.—quando dicatur suscipi ad sensum, id est, à *destajo*, vide ibid. in n. 5.—si pereat casu fortuito, an et quando artifex de illo teneatur, quando verò non, n. 5 l. 17 ibi.—si perit post domini approbationem, an pereat periculo domini, vel artificis, ibid. in n. 4.—fieri debet ab ipso, qui illud facere promisit, et quando, n. 1 l. 16 tit. 18 part. 5.—novum si in damnum alterius ædificii fiat, quis illud impedire possit, et an et quis debeat habere mandatum, et à quo, n. 6 et 7 l. 1 tit. 52 part. 5.—Et an in hoc requiratur scriptura, et an nuntians amittat possessionem, ibid. in n. 9.—Et quid si novum opus nuntietur operariis, an et in quo illis, vel domino ignorantibus talis nuntiatio noceat, n. 16 dict. l. 1.—Et an domino contra illos aliquod jus competat, eò quòd statim ab opere non discesserunt, et quid si ipsi pauperes erant, n. 16 dict. l. 1 tit. 52 part. 5.—Opus an destrui debeat propter nuntiationem factam, quando nullus erat in opere, ibidem in n. 17.—si fiat in via publica, sive in alio loco publico, qui ad nuntiationem admittantur, et an forenses, n. 2 et 3 l. 3 tit. 52 part. 5.—novum si impediatur fieri, et illud postea vendatur, an emptor per hoc etiam ligetur, n. 1 l. 6 tit. 52 part. 5.—novum licèt nuntiatum sit, in illo procedi potest, nuntiatione non obstante, in aliquibus casibus, n. 2 l. 8 ibid.—novum si ab aliquo impediatur, quantum tempus debet istud impedimentum durare, et qualiter dies computari debeant, n. 2 l. 9 tit. 52 part. 5.—denuntiatum etiam post quinquennium elapsum debet destrui, quia talis nuntiatio est perpetua, ibi.—si in publico nuntietur, tunc nisi nuntiatum ostendat, quo jure ædificet, etiam præstita satisfactione ultra procedere non poterit, ibidem in n. 4.—Et si quis opere manu facto aquam à prædio suo etiam in damnum vicini ejiciat, an possit aliqua actione conveniri, n. 5 l. 15 ibidem.—Opus nuntiarum non potest reficienti canales, vel fistulas, sive aquæductum, licèt cum præparatoris præstet impedimentum, n. 7 dict. l. 9 tit. 52 part. 5.—Et ad opus ecclesiæ quarta decimarum deputata est, n. 4 l. 24 tit. 52 part. 5.

OPERARIUS dignus est mercede sua, n. 1 l. 13 tit. 19 part. 3, et n. 1 l. 14 tit. 6 part. 3.—Operarii ad quid teneantur, si per nuntiationem novi operis impediti ultra in opere processerunt, num. 19 l. 1 tit. 52 part. 5.—Et an domino competat adversus eos jus aliquid, eò quòd ab opere statim non discesserunt, et quid si ipsi pauperes essent, dict. n. 16 dict. l. 1.—Operarii publici debent à Rege, vel ab ejus consilio eligi, et quid hodie, n. 6 l. 20 tit. 52 part. 5.—Operarius falsè faciens opus

quod facere promisit, ad quid teneatur, et quando, gloss. l. 16 tit. 8 part. 5.—Et an tunc operarius præcisè teneatur ad factum, vel liberetur præstando interesse, ibi in n. 6.

OPINIO ultima alicujus doctoris in dubio sequenda est, eò quòd in dubio cum illa ipse remansisse creditur, n. 8 in fin. l. 7 tit. 7 part. 4.—plusquam veritas non valet, et quid in delictis, n. 1 l. 31 per text. ibi, t. 12 part. 5.—vehemens habetur pro scientia, et an illa dicatur propriè scientia, n. 7 l. 2 tit. 6 part. 6.—generalis et communis facit aliquid censeri licitum, licèt illud ita esse non appareat, n. 11 l. 4 t. 6 part. 7.

OPTIO si detur legatariis, et ipsi dissentiat, an illud sorte dirimatur, num. 26 per text. ibi tit. 9 part. 6.—Et an legatum optionis sit conditionale, et an transmittatur, n. 3 ibi, in verbo ELECTIO.

OPTIMUS nullus præsumitur nisi probetur, bonus autem sic, n. 3 l. 3 tit. 2 part. 6.

ORATIONES vivorum an minuant pœnas infernales ibidem existentibus, n. 1 l. 42 per text. ibi, t. 4 part. 1.—quales dici debeant tempore elevationis Corporis Domini, n. final. l. 52 tit. 4 part. 1.—an fieri debeant propter aliquam rem particularem, n. 1 l. 18 tit. 10 p. 1.—tepidæ nihil faciunt, vehementes verò cœlum penetrant, n. 5 l. 18 tit. 10 part. 1.—Oratio qualiter fieri debeat, ut quod petitur, concedatur, ibi.—sine devotione magis Deum irascit, ibid. in n. 6.—specialis an plus prosit defunctis, quàm generalis, num. 7 in princ. in procem. tit. 13 part. 1.—pro uno facta, si ille non indigeat, an aliis prosit, ibi.

ORARE potius debet quis in ecclesia, quàm in alio loco, et quæ sint de hoc rationes, n. 2 l. 18 t. 10 part. 1.—qualiter quis debeat, n. 3 dict. l. 18.

ORATORIUM licet unicuique in domo sua habere, altare verò ubi Missa dicatur, non, num. 1 l. 4 tit. 10 p. 1.—Oratoria privata cujuscumque non sunt sub potestate Episcopi, et ista non consecrantur, neque ibidem constituitur dos, n. 1 l. 5 tit. 10 part. 1.—Privata aliquam immunitatem non habent, dict. n. 1.—privata ex causa destrui possunt per Episcopum, et quæ esse possit causa ista, n. 1 in med. et in fine supradict.—Oratorium unde dicatur, et in quo differat ab Ecclesia, ibidem.—an possit construi, si construens velit ut ibidem celebretur, et quòd locus non sit ecclesiasticus, ibid. n. 2.—Oratoria que defendant ibidem confugientes, n. 2 l. 4 tit. 11 part. 1.

ORDINARIUS JUDEX, vide in verbo JUDEX ORDINARIUS.

ORDINATA CHARITAS incipit à seipso, quod ad elegantem quæstionem inducit, num. 7 l. 7 tit. 2 part. 4.

ORDINANS pretio recepto est ipso jure suspensus ab ordinibus, et est simoniacus, n. 3 per text. ibi, l. 11 tit. 17 part. 1.—Vide in verbo EPISCOPUS, et verbo ORDINATUS.

ORDINARE potest Papa quem voluerit in quolibet die Dominico, vel festivitatis, alius verò non, n. 58 l. 5 tit. 5 part. 1.—Ordinari non potest servus, et quæ sit prohibitionis ratio, n. 1 l. 18 tit. 6 part. 1.—non debet publicè pœnitens, et cum isto solus Papa dispensat, gloss. l. 19 tit. 6 part. 1.—non debet rebaptizatus

scienter, n. 2 l. 20 tit. 6 part. 1.—non debet clericus alienæ diœcesis sine litteris sui Episcopi, gloss. l. 21 ibidem.—qui possit, si patiuntur membrorum suorum debilitationem, gloss. l. 25 t. 6 p. 1.—non potest mulier, et si de facto ordinetur illud non valet, gloss. l. 26 ibi.—non potest minor quatuordecim annorum, glos. l. 27 ibid.—non debet conjugatus, etiam de licentia uxoris, nisi ipsa Religionem intret, ibidemque profiteatur, si juvenis sit; et quid si senex, num. 4 l. 28 tit. 6 part. 1.

ORDINATUS antequàm sit baptizatus, ritè ordinatus non dicitur, gloss. leg. 10 t. 4 p. 1.—à Papa in minoribus ordinibus, alius sibi majores ordines dare non potest, n. 51 l. 5 t. 5 p. 2.—cùm erat hæreticus, an cum eo Papa possit dispensare, n. 5 l. 6 tit. 5 part. 1.—an debeat pandere delictum suum, antequàm ordinetur, n. fin. l. 53 tit. 5 part. 1.—si non legitimo tempore, an cum eo Episcopus possit dispensare, n. 5 l. 63 tit. 5 part. 1.—Ordinatus à suspensio non recipit ordinis executionem, licèt ille non ordinaret, n. fin. l. 22 tit. 6 part. 1.—Ordinandus non est ille, qui ante redditam rationem suæ publicæ administrationis istud desiderat, et quales istæ sint, n. 2 l. 25 tit. 6 part. 1.—Ordinatus ante legitimam ætatem ministrare non poterit sine Papæ dispensatione, et celebrans erit irregularis, n. 5 l. 28 t. 6 p. 1.—per saltum est irregularis, si celebret, et an ipso jure, an verò requirat, quòd sit sibi interdictum, n. fin. dict. l. 28.—Ordinati in minoribus ordinibus an venari possint, n. 1 l. 47 ibid.—et in quibus ordinibus teneantur Horas canonicas recitare, n. 1 l. 54 tit. 6 part. 1.—Ordinari potest clericus ad præsentationem rectoris alicujus ecclesiæ patronæ, non tamen tales ordines consequentur aliquod titulum, n. 1 l. 14 tit. 15 part. 1.—Ordinatus ordinis sacri si matrimonium contrahat, non tenet matrimonium; et quid si ordinis susceptio matrimonium sequatur, n. 1 l. 16 tit. 2 part. 4.—in sacris si servus sit, an in ordine permanere debeat, n. 6 l. 18 tit. 6 part. 1, et n. 1 l. 6 tit. 22 part. 4.

ORDINES recepti à non baptizatis non valent, gloss. l. 10 tit. 4 part. 1.—quo tempore debeant celebrari, gloss. l. 15 tit. 23 part. 1.—clericorum sunt novem, n. 2 in procem. tit. 6 part. 1.—Ordinem reiterantes an ad majores possint promoveri, n. 5 l. 20 tit. 6 part. 1.—Ordines an recipi possint à jocularibus publicis, n. 1 l. 5 tit. 7 part. 6.—sacri ab aliquo suscepti impediunt matrimonium contrahere, et dirimunt jam contractum, n. 1 l. 16 tit. 2 part. 4.—Et quid si suscipiantur ordines sacri post matrimonium, etiam carnali copula non consummatum, ibid.—Ordines an possint filiis expositis dari, n. 6 l. 4 tit. 20 part. 4.

ORDINES RELIGIOSORUM Sancti Dominici, Francisci, et Hieronymi, an instituti fuerint tempore quo istæ leges Partitarum conditæ fuerunt, n. 4 l. 88 t. 18 part. 5.

ORDO dignitatum præbet ordinem locorum in sedendo, gloss. magn. l. 9 tit. 5 p. 1.—Sacerdotum præfertur regie dignitati, n. 2 l. 9 tit. 6, et n. 5 l. 21 tit. 4 part. 1, et glos. l. 1 t. 1 part. 2.—sacer, qui dicatur, et pro quibus criminalibus ordinati in sacris verberari debeant, n. 7 l. 56 tit. 5 part. 1.—dicitur prima tonsura, et ab illa potest quis deponi, gloss. fin. in procem.

t. 6 part. 1.—sacer habet in se annexum votum continentie, et sic nihil obest, quòd tempore ordinationis ordinatus non voverit, n. 5 l. 53 per text. ibi, tit. 6 part. 1.—sacer si ab aliquo suscipiatur, matrimonium contrahere non potest, n. 4 l. 11 per text. ibi, tit. 2 part. 4.—sacer si ab aliquo recipiatur, an per hoc, si recipiens sit filiusfamilias, liberetur à patris potestate, n. 6 in fin. l. 4 t. 15, et n. 2 l. 14 t. 18 part. 4.

ORDO JUDICIARIUS, et sicuti ommissio ordinis judiciarii reddit processum nullum in judiciis ordinariis, ita in extraordinariis, n. 7 l. 15 t. 27 part. 5.—si non servetur in executionibus faciendis, an reus appellare possit, et an valeat processus, si non appellet, n. 1 l. 5 t. 27 p. 5.—Et quid si reus condemnatus velit, quòd ordo ibid. non servetur, ibi n. 3.

ORIGO, et ratione originis potest quis conveniri coram giudice loci originis, licèt ibid. non moretur, n. 4 l. 52 tit. 2 part. 3.—Et an idem sit propter patris originem, ibid.—Origo naturalis minui, sive mutari non potest, sicut jura sanguinis, n. 1 per text. ibi, l. 5 t. 24 p. 4.—Originem an amittat quis, si prodicionem contra patriam, vel dominum commiserit, et an idem sit in minoribus delictis, ita quòd ad honores in loco illo talis amplius non admittatur, n. 3 l. 5 tit. 24 part. 4.

ORIGINALE testamentum, vide in verbo TESTAMENTUM.

ORIGINALE PECCATUM, nemo sine eo nascitur, n. 1 l. 2 tit. 4 part. 1.

ORIGINALIA si perdantur, an exemplaria fidem faciant, n. 14 l. 114 tit. 18 part. 5.

ORIGINALIS CIVITAS amittitur ex pluribus causis, n. 2 cum seq. l. 5 per text. ibi, tit. 24 part. 4.

ORNAMENTA, si ab sponso sponsæ mittantur an illa sibi donare, vel commodare videatur, n. 1 l. 5 tit. 11 p. 4, et n. 7 l. 2 tit. 2 part. 5.

ORPHANI, qui dicantur, et quæ sit in hoc practica, n. 4 l. 5 tit. 3 part. 3, et num. 1 l. 41 tit. 18 part. 5.—Et quid si causa sit orphano ei majori communis, an ipse major propter orphanum possit adversarium ad regiam curiam trahere, ibidem.

OSCULARI debet in pede solus Papa, gloss. penult. l. 4 tit. 5 part. 1, et n. 5 l. 5 tit. 23 part. 4.—Osculare manum domini, quando tenentur vassalli, n. 2 l. 5 per text. ibi, tit. 25 part. 4.—Osculari an debeat in pede Imperator, dict. num. 5 dict. l. 5.—Et Reges debent ab isto osculo temperari, ibid. in n. 4.

OSCULUM est præludium veneris, estque pars adulterii, n. 1 l. 1 tit. 14 part. 2.—debet intervenire in contractu pacis, et est signum pacis, et remissionis injuriæ, n. 4 l. 82 tit. 18 part. 3, et n. 2 cum aliis ibi, l. 4 per text. ibi, tit. 12 part. 7.—Oscula an faciant sponsalia juris interpretatione de futuro, quia erant minores, an faciant illa transire in matrimonium de presenti, num. 9 l. 5 tit. 1 part. 4.—Osculum, cujus sit effectus inter sponsos, omnes gloss. l. 5 per text. ibi, tit. 11 part. 4.

P

PACTA inter Reges inita in omni casu servanda sunt, n. 2 l. 24 tit. 18 part. 2.—apposita eodem orationis